Vantaa

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma 2025-2028, päivitys vuodelle 2027

VD/7691/11.02.00.00/2024

JV/KHI/AM

Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena on edistää ja valvoa elinympäristön ja yksilön terveyttä ja turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Ympäristöterveydenhuollon erityislainsäädäntö edellyttää kuntia laatimaan ja hyväksymään säännöllistä valvontaa koskevan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman siten, että valvonta on ennakoivaa, riskinarviointiin perustuvaa, tasapuolista, suunnitelmallista ja viranomaiselle asetettujen vaatimusten mukaista.

Valtakunnallinen ympäristöterveydenhuollon valvontaohjelma on nelivuotinen (2025–2028) ja Vantaan ympäristöterveydenhuolto on laatinut oman valvontasuunnitelmansa samalle ajalle. Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto on hyväksynyt suunnitelman 26.11.2024 § 129. Suunnitelman päivitykset seuraavalle vuodelle hyväksytään lupajaostossa vuosittain.

Valvontakauden 2025–2028 valtakunnallisena teemana on vaikuttava valvonta ja ydintehtävät. Teemoja edistetään tietoperusteisella valvonnalla, ylläpitämällä ja kehittämällä henkilöstön osaamista sekä varautumalla häiriötilanteisiin.

Vantaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmassa on koko ympäristöterveydenhuoltoa koskeva yleinen osa ja sen jälkeen on omat osiot terveydensuojelu-, tupakka- ja elintarvikevalvonnalle sekä eläinlääkintähuollolle. Valvontasuunnitelmassa on määritelty muun muassa tarkastusten sisällöt, valvontakohdetyyppien tarkastustiheydet, viranomaisvalvonnan toimesta tapahtuva näytteenotto ja näytteiden tutkiminen sekä valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi. Suunnitelman laadinnassa on otettu huomioon valvontaa ohjaavien keskusvirastojen valtakunnalliset valvontaohjelmat, joissa on huomioitu muun muassa hallitusohjelman sekä ministeriöiden ja keskusviranomaisten asettamat ympäristöterveydenhuoltoa koskevat linjaukset ja strategiset tavoitteet.

Vantaan ympäristöterveydenhuollon suunnitelmallisen valvonnan piirissä on noin 2780 kohdetoimintoa ja vuonna 2027 niihin suunnitellaan tehtävän noin 1200 tarkastusta. Laskennallisen tarkastustiheyden lisäksi valvontasuunnitelman taulukoihin on lisätty tieto todellisesta valvontatarpeesta, kun valvontavelka otetaan huomioon. Tällä hetkellä valvontavelkaa on yli 500 tarkastusta ja se kasvaa, koska kaikkia vuoden 2026 suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksia ei ehditä tarkastaa kuluvan vuoden aikana. Laskennallisen tarkastustiheyden toteumaa voidaan pitää hyvänä, jos elintarvike-, tupakka- ja lääkelain tarkastuksista toteutuu 80 % ja terveydensuojelun tarkastuksista 70 %. Suunnitelmallisten tarkastusten lisäksi tarkastuksia tehdään erilaisiin terveyshaittaepäilyihin ja valituksiin liittyen muun muassa kouluissa, asunnoissa, elintarvikevalvontakohteissa sekä eläinten pitopaikoissa. Suunnitelmalliseen valvontaan liittyviä viranomaisnäytteitä otetaan noin 700. Näytteet ovat talousvesi-, uimavesi- ja elintarvikenäytteitä. Tämän lisäksi otetaan näytteitä epidemiaepäilyihin tai muihin terveyshaittaepäilyihin liittyen.

Vuonna 2027 toteutetaan neljä valvontahanketta. Niissä selvitetään salaattien ja itujen laatua sekä päiväkoti- ja koulukiinteistöjen talousveden lyijypitoisuutta. Neljäs hanke liittyy hyväksyttyjen elintarvikehuoneistoihin omavalvontajärjestelmiin (HACPP). Valvontaresurssien salliessa osallistutaan keskusvirastojen tai muun ulkopuolisen tahon organisoimiin hankkeisiin.

Valvonnan tehtäviä priorisoidaan resurssien mukaan. Valvontaa kohdistetaan niihin toimijoihin ja toimintoihin, missä valvonnalla on suurin vaikuttavuus.

Vantaa

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 17.11.2026

Ympäristöpalveluiden päällikön esitys:
Päätetään hyväksyä ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman 2025–2028 päivitys vuodelle 2027.

Liitteet:
- Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma vuosille 2025–2028, päivitys vuodelle 2027

Täytäntöönpano: tiedoksi Ruokavirasto ja Lupa- ja valvontavirasto (Vyha-järjestelmä)

Muutoksenhakuohje: 3. muutoksenhaku ja valituskielto

Lisätiedot:
1. kaupungineläinlääkäri Kirsi Hiltunen, p. 040 724 8590 (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)